

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. R., SZEGED, Arisztotelesz és a skolasztikusok ősananyagát, materia primáját, a teljesen megformálatlan anyagot a fizika mai napig nem találta meg. A fizikai anyag legkisebb részei, a különféle testecskek, korpuszkulomok (elektronok, mezonok, nukleonok, varitronok, kvantumok) már megformált anyag, materia secunda. A testecskek lehetnek pozitívok (pl. a pozitív elektron, a pozitív mezonok, aztán a proton s a pozitív varitronok), lehetnek negatívok (pl. a negatív elektron vagy pozitron, a negatív mezonok, aztán a negatív proton vagy negatron s a negatív varitronok) és lehetnek semlegesek (ilyenek a kvantumok). Egy negatív meg egy pozitív testecske két kvantumnyi semleges testcskévé egyesülhet. Ez az utóbbi megint felbomolhat egy pozitív meg egy negatív testcskévé. Ha a semleges testcskéket egy fallal jelképezzük, akkor a pozitív korpuszkulomok volnának azok a téglák, amelyeket ebből a falból kiemelhetünk, a negatív testcskek pedig azok a lyukak, amelyek a kiemelt téglák helyén maradtak a falban. A semleges testcskek együttesét jelképező fal emlékeztet valamicskét az ősanagra, csak az a baj, hogy a fizikusok több pozitív testcskét észlelnek, mint negatívot, és így nemhogy elképzelni, de még elgondolni sem tudjuk, miféle falból emelődtek ki a fölös számú pozitív testcskek, vagyis azok, amelyekhez nem találunk a falnak képzelt semleges anyagban lyukat.

Z. A., BUDAPEST. A vallás meg a babona között lényeges különbség van. A vallás jeligeje: ministrare, Istennek szolgálni, engedelmesskedni, a babonáé: ministrari, szolgálatunkba fogni a természeti s a természetfölötti erőket, mégpedig varázscselekmények és varázsigék által. A vallásos ember azt mondja: Atyám, legyen meg a Te akaratod, általam és rajtam legyen meg a Te akaratod. Vagyis a vallásos ember a maga akaratát Isten parancsolataihoz és gondviselő végzéseivel igazítja. A babonás ember viszont azt mondja: Varázscselekményeimnek és varázsigéimnek kényszerítő hatására legyen meg az én akaratom, Ő tehát a maga akaratához akarja igazítani a természeti s természetfölötti titkos erőket. — Bármennyire ellenkező irányba halad is a vallásos meg a babonás magatartás, mégis keveredhetnek egymással. Láttam már olyan katolikust, aki dicsértességgel köszöntötte papját, mint Krisztus emberét, de ugyanakkor a gombját is megfogta, hogy a papból kiáradó és szerencserontó varázserőt elparancsolja magáról. Az is előfordul, főleg az egyszerűbb vallásos lelkek életében, hogy megszabott imáik elvégzésével a maguk akaratát igyekeznek rákényszeríteni Istenre, megfélemlézve az imádkozó Krisztus példájáról: ....mind-

UJ ORGONÁK

BUDAPEST. XVI, FÜREDI-U. 41. — Telefon 297—023

építését és minden-
nemű javítást vállal

Rieger Ottó

ORGONAGYAR

azonáltal ne az én akaratom legyen meg, hanem a Tiéd". Komolyan vallásos ember kiküszöböl életéből minden babonás mozzanatot.

M. L., ESZTERGOM. Igen, magában tekintve értékesebb az az erkölcsi cselekedet, amely nagyobb erőfeszítésünkbe kerül, mert hiszen több áldozatot kíván, erősebben kell akarnunk, jobban azonosítjuk vele magunkat. Gondoljunk csak arra, hogy a szeretetlenség vagy éppen ellenséges érzés leküzdése mekkora megerőltetést követel a heves természetű embertől. Egy halvérű felebarátunk sokkal kevesebb idő- és erőfelhasználással fogja ezt elérni, az ő érdeme ennek megfelelően kisebb is lesz, mert a szerencsésebb alkat az ő tevékenységétől független, ingyen kapott természeti adottság. De mindjárt más a helyzet, mikor tervszerű megszokásnak, önnevelésnek köszönheti az ember a cselekvésbeli könnyebbséget, Szalézi Sz. Ferenc állandó önfékezéssel idővel annyira legyőzte szenvedelmes természetét, hogy a szelidség példaképe lett. Attól kezdve életében egy-egy bántalom keresztényi elviselése ugyan magában tekintve kisebb erkölcsi értéket jelentett, mint pl. Gualberti Sz. János hőies cselekedete, aki fiatal korában halálra keresvén ellenségét, azon az emlékezetes nagypénteken bosszúvágyának szinte emberfölötti legyőzésébe került azt meg nem ölni; de azért nem kétséges, hogy Sz. Ferenc állandó önnevelésének óriási értéke csakúgy benne volt szelidségének minden egyes megnyilvánulásában, mint ahogy a megnemesített gyümölcsfa nedve ott van a fa minden egyes gyümölcsében és közli vele a saját értékét. Hasonlóképpen a még gyakorlatlan imádkozónak folytonos küszködése az elszórakozás ellen növeli ugyan az ilyen küzdelmes imádság erkölcsi értékét; de ha idővel az az imádkozó eléri azt, hogy imádsága kevesebb önlegyőzésébe kerül, ez nem jelent értékcsökkenést. Mert most már hiányzik ugyan belőle a nagy küzdelem értéke, mert csökkent az akaratnak az elszórakozással szemben való engedékenysége; de ez nem vesztesége, hanem nyeresége az igazi erkölcsi szabadságnak. Eppen az ilyen kitartó gyakorlással szerzett könnyebbséget nevezzük e r é n y n e k.

EGY FIGYELMES OLVASÓ. Hogy miért közöltünk két év multán „hasonló jellegű” értekezést, erre kimerítő választ olvashat ki az Új Ember augusztus 12-i vezércikkéből, Szerzőnk azon nem csodálkozott, hogy nem mindenki képes megérteni a szerkesztés szempontjait, levelének sajátosságain azonban kissé eltűnődött.